

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 106/23

U Luxembourg 22. lipnja 2023.

Presuda Suda u predmetu C-660/21 | K. B. i F. S. (Razmatranje po službenoj dužnosti u kaznenim stvarima)

Zaštita temeljnih prava: pravu Unije u načelu se ne protivi zabrana nacionalnom sudu da po službenoj dužnosti razmatra povredu obveze žurnog informiranja osumnjičenika o njegovu pravu na uskraćivanje iskaza

Međutim, osumnjičeniku ne smije biti uskraćena praktična i stvarna mogućnost pristupa odvjetniku, po potrebi korištenjem pravne pomoći, te on mora imati – kao i, ovisno o slučaju, njegov odvjetnik – pravo na pristup svojem spisu i pravo pozivati se na tu povredu u razumnom roku

Dvije osobe koje su se tijekom noći nalazile u blizini teretnog vozila na parkiralištu jednog poduzeća privukla su pažnju službenika kriminalističke policije, koji su odmah pokrenuli istragu zbog *in flagranti* kaznenog djela krađe goriva. Te su osobe zatim ispitane na licu mjesta, a da nisu bile obaviještene o svojim pravima, te su zatim smještene u pritvor. One su tek naknadno primile obavijest o svojim pravima, među ostalim, o pravu na uskraćivanje iskaza.

U okviru kaznenog postupka tribunal correctionnel de Villefranche-sur-Saône (Sud za lakša kaznena djela u Villefranche-sur-Saôneu, Francuska) smatra da su tim nepravodobnim obavještavanjem povrijeđena prava okrivljenika zajamčena pravom Unije¹. U tim bi okolnostima u načelu trebalo poništiti pretragu vozila te ukinuti pritvor osumnjičenika i sve radnje koje iz toga proizlaze. Međutim, iz tumačenja francuskog Coura de cassation (Kasacijski sud) u pogledu Zakonika o kaznenom postupku proizlazi da se njime sudovima koji odlučuju o meritumu zabranjuje da po službenoj dužnosti razmatraju povredu obveze žurnog informiranja osumnjičenika ili okrivljenika o njegovu pravu na uskraćivanje iskaza.

Stoga navedeni sud za lakša kaznena djela pita Sud protivi li se pravu Unije takva zabrana razmatranja po službenoj dužnosti.

U svojoj današnjoj presudi Sud presuđuje da se **zabranom** kaznenom sudu koji odlučuje o meritumu da po službenoj dužnosti razmatra tu povredu radi poništenja kaznenog postupka u načelu **poštuje pravo na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje**, kao i pravo na obranu, ako su **osumnjičenici, okrivljenici ili njihov odvjetnik imali praktičnu i stvarnu mogućnost pozivanja na predmetnu povredu u razumnom roku te ako su u tu svrhu imali pristup spisu**.

Međutim, Sud naglašava da radi osiguranja korisnog učinka prava na uskraćivanje iskaza, takav zaključak vrijedi **samo ako su osumnjičenici ili okrivljenici** tijekom roka koji im je dostupan za pozivanje na takvu povredu **praktično i stvarno imali pravo na pristup odvjetniku**, kako je utvrđeno pravom Unije i **potpomognuto**

¹ Obveza tijela na žurno informiranje o pravu na uskraćivanje iskaza propisana je člancima 3. i 4. Direktive 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informiranje u kaznenom postupku (SL 2012., L 142, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 48.), koji su preneseni u nacionalno pravo.

mehanizmom pravne pomoći. Usto, Sud pojašnjava da ako se te osobe odreknu takve mogućnosti, one u načelu moraju snositi moguće posljedice tog odricanja pod uvjetom da je ono provedeno **u skladu s pretpostavkama predviđenima pravom Unije.** Konkretno, tim se pravom propisuje se da je osumnjičenik ili okrivljenik morao primiti, u usmenom ili pisanom obliku, jasne i zadovoljavajuće informacije na jednostavnom i razumljivom jeziku o sadržaju prava na pristup odvjetniku i mogućim posljedicama odricanja od njega kao i to da se odricanje od prava daje dobrovoljno i nedvosmisleno.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Ostanite povezani!

